

© Рада Європи/Європейський суд з прав людини, 2012. Цей переклад було замовлено за підтримки Трестового фонду з прав людини Ради Європи (www.coe.int/humanrightstrustfund). Переклад не є обов'язковим для Суду. Для додаткової інформації дивіться повний текст копірайту наприкінці цього документа.

© Council of Europe/European Court of Human Rights, 2012. This translation was commissioned with the support of the Human Rights Trust Fund of the Council of Europe (www.coe.int/humanrightstrustfund). It does not bind the Court. For further information see the full copyright indication at the end of this document.

© Conseil de l'Europe/Cour européenne des droits de l'homme, 2012. La présente traduction a été effectuée avec le soutien du Fonds fiduciaire pour les droits de l'homme du Conseil de l'Europe (www.coe.int/humanrightstrustfund). Elle ne lie pas la Cour. Pour plus de renseignements veuillez lire l'indication de copyright/droits d'auteur à la fin du présent document.

C. та Марпер проти Сполученого Королівства [S. and Marper v. the United Kingdom] – заява № 30562/04

Рішення від 4.12.2008 [Велика палата]

Стаття 8

Пункт 1 статті 8

Повага до приватного життя

Зберігання відбитків пальців та ДНК-інформації у випадках, коли відповідач у кримінальному провадженні був виправданий або при закритті кримінальної справи проти нього: *порушення*

Факти: Відповідно до статті 64 Акта 1984 року про поліцію та кримінальні докази ("АПКД"), відбитки пальців та зразки ДНК, відібрані від особи, яка підозрюється у вчиненні кримінального правопорушення, можуть зберігатися без обмеження в часі, навіть якщо наступне кримінальне провадження завершується виправданням або звільненням від відповідальності. У справі, що розглядалася Судом, обидва заявники були обвинувачені у кримінальному правопорушенні, але не були засуджені. Перший заявник, віком 11 років, був виправданий у замаху на розбій, тоді як в окремій справі провадження проти другого заявника за нібито переслідування його партнера було формально припинено після примирення пари. З огляду на те, що вони не були засуджені, заявники попросили знищити їхні відбитки пальців та клітинні зразки, але в обох випадках поліція відмовила. Їхні клопотання про судовий перегляд цієї відмови були відхилені рішенням суду, яке було підтримано в апеляції. У керівному рішенні в Палаті лордів у цій справі лорд Стейн зазначив, що, навіть якщо припустити, що в цій справі мало місце втручання у приватне життя заявників, воно було дуже незначним та було пропорційним до мети, яка переслідувалася, оскільки відповідні матеріали повинні були зберігатися в обмежених цілях та не мали користі без зразка з місця злочину для порівняння, тоді як розширена база даних надавала великі переваги у боротьбі проти серйозних злочинів.

Право: (а) *Втручання:* З огляду на природу та обсяг особистої інформації, що містилася в клітинних зразках, у тому числі унікальний генетичний код, що має надзвичайну важливість як для відповідної особи, так і для її родичів, а

також здатність профілів ДНК надавати засоби для встановлення генетичних зв'язків між особами або для висновків про їх етнічне походження, зберігання як клітинних зразків, так і профілів ДНК само по собі становило втручання у право заявників на повагу до їхнього приватного життя. Хоча зберігання відбитків пальців мало менший вплив на приватне життя, ніж зберігання клітинних зразків та профілів ДНК, унікальна інформація, яку містили відбитки пальців про відповідну особу, та її зберігання без згоди особи не можна було вважати нейтральним або незначним та також становило втручання у право на повагу до приватного життя.

(b) *Згідно із законом*: Хоча, з огляду на свої висновки щодо того, чи було втручання необхідним у демократичному суспільстві, Суд не вважав за необхідне приймати рішення про те, чи відповідало формулювання статті 64 АПКД вимогам "якості закону", він тим не менше зазначив, що це положення було далеко не точним у частині передбачених умов та порядку зберігання і використання інформації, що містилася у зразках та профілях, і що було критичним мати чіткі, детальні правила, які регулюють обсяг та застосування таких заходів, а також мінімальні гарантії.

(c) *Правомірна мета*: Суд погодився, що зберігання відповідної інформації переслідувало правомірну мету запобігання злочинам шляхом сприяння ідентифікації майбутніх порушників.

(d) *Необхідний у демократичному суспільстві*: Що стосується предмета розгляду Суду, перед ним стояло запитання не про те, чи можна було зберігання відбитків пальців, клітинних зразків та профілів ДНК загалом вважати обґрунтованим відповідно до Конвенції, але про те, чи було обґрунтованим їх зберігання у випадку заявників як осіб, які підозрювалися, але не були засуджені за певні кримінальні правопорушення. Ключові принципи відповідних документів Ради Європи та законодавства і практики інших Договірних Держав вимагали, щоб зберігання було пропорційним стосовно мети збирання та обмеженим в часі, особливо в секторі поліції. Захист, який надається статтею 8, був би неприйнятним чином послаблений, якби використання сучасних наукових методів у системі кримінальної юстиції дозволялося за будь-якої ціни та без обережного збалансування їхніх потенційних переваг з важливими інтересами приватного життя. Будь-яка держава, яка претендувала на роль піонера у розвитку нових технологій, мала особливу відповідальність за знаходження такого правильного балансу. У цьому відношенні всеосяжний та нерозбірливий характер повноважень щодо такого зберігання в Англії та Уельсі був особливо вражаючим, оскільки вони дозволяли зберігання даних незалежно від природи чи тяжкості правопорушення або віку підозрюваного. Так само зберігання не було обмежено в часі, а у виправданій особи були лише обмежені можливості домогтися вилучення даних з національної бази даних або знищення відповідних матеріалів. Також не існувало положень про незалежний нагляд за обґрунтуванням зберігання відповідно до визначених критеріїв. Особливе занепокоєння викликав ризик негативного суспільного сприйняття – особи, які не були засуджені за будь-яке правопорушення та які мали право на презумпцію невинуватості, отримували таке ж ставлення, що і засуджені особи. Особливо шкідливим зберігання могло бути у випадку неповнолітніх, таких як перший заявник, з огляду на їхню особливу ситуацію і важливість їх розвитку та інтеграції у суспільстві. У підсумку, всеосяжний та нерозбірливий характер повноважень із зберігання, як вони були застосовані у випадку заявників, не забезпечив знаходження справедливого балансу між конкуруючими суспільними та приватними інтересами, а держава-відповідач вийшла за будь-які прийнятні межі розсуду в цьому відношенні. Відповідно, зберігання становило непропорційне втручання у право заявників на повагу

до приватного життя і не могло вважатися необхідним у демократичному суспільстві.

Висновок: порушення (одноголосно).

Стаття 41 – Визнання порушення становило достатню справедливую сатисфакцію у частині моральної шкоди. Держава-відповідач повинна реалізувати, під наглядом Комітету Міністрів, належні загальні та/або індивідуальні заходи.

© Рада Європи/Європейський суд з прав людини
Цей стислий виклад рішення, підготовлений секретаріатом, не є обов'язковим для Суду.

© Рада Європи/Європейський суд з прав людини, 2012

Офіційними мовами Європейського суду з прав людини є англійська та французька мови. Цей переклад було замовлено за підтримки Трастового фонду з прав людини Ради Європи (www.coe.int/humanrightstrustfund). Переклад не є обов'язковим для Суду, також Суд не несе жодної відповідальності за його якість. Він може бути завантажений з бази даних рішень Європейського суду з прав людини HUDOC (<http://hudoc.echr.coe.int>) чи будь-якої іншої бази даних, з якою Суд поділився цим перекладом. Переклад може бути відтворено у некомерційних цілях за умови цитування в повному обсязі назви справи, а також зазначення наведеного вище копірайту та згадки про Трастовий фонд з прав людини. Якщо планується використати будь-яку частину цього перекладу в комерційних цілях, прохання звернутися за адресою publishing@echr.coe.int.

© Council of Europe/European Court of Human Rights, 2012

The official languages of the European Court of Human Rights are English and French. This translation was commissioned with the support of the Human Rights Trust Fund of the Council of Europe (www.coe.int/humanrightstrustfund). It does not bind the Court, nor does the Court take any responsibility for the quality thereof. It may be downloaded from the HUDOC case-law database of the European Court of Human Rights (<http://hudoc.echr.coe.int>) or from any other database with which the Court has shared it. It may be reproduced for non-commercial purposes on condition that the full title of the case is cited, together with the above copyright indication and reference to the Human Rights Trust Fund. If it is intended to use any part of this translation for commercial purposes, please contact publishing@echr.coe.int.

© Conseil de l'Europe/Cour européenne des droits de l'homme, 2012

Les langues officielles de la Cour européenne des droits de l'homme sont le français et l'anglais. La présente traduction a été effectuée avec le soutien du Fonds fiduciaire pour les droits de l'homme du Conseil de l'Europe (www.coe.int/humanrightstrustfund). Elle ne lie pas la Cour, et celle-ci décline toute responsabilité quant à sa qualité. Elle peut être téléchargée à partir de HUDOC, la base de jurisprudence de la Cour européenne des droits de l'homme (<http://hudoc.echr.coe.int>), ou de toute autre base de données à laquelle HUDOC l'a communiquée. Elle peut être reproduite à des fins non commerciales, sous réserve que le titre de l'affaire soit cité en entier et s'accompagne de l'indication de copyright ci-dessus ainsi que de la référence au Fonds fiduciaire pour les droits de l'homme. Toute personne souhaitant se servir de tout ou partie de la présente traduction à des fins commerciales est invitée à le signaler à l'adresse suivante: publishing@echr.coe.int.